

20. ОУ "Тодор Минков" с ранно чуждоезиково обучение по френски и немски език

София 1463, ул. „Княз Борис I“ 27, тел.: 02 9521304, 0879121492, e-mail: info@20ou.bg, web site: www.20ou.bg

УТВЪРЖДАВАМ,

ДИРЕКТОР:

ГАЛИНА ТИМОВА

ПРОГРАМА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ УЧЕБНА 2020/2021 Г.

Програмата за превенция на ранното напускане на училище е приета на заседание на Педагогическия съвет с Протокол № 13/09.09.2020 г. и е утвърдена със Заповед № 270-20/2020 г. на директора на училището

20. ОУ "Тодор Минков" с ранно чуждоезиково обучение по френски и немски език

София 1463, ул. „Княз Борис I“ 27, тел.: 02 9521304, 0879121492, e-mail: info@20ou.bg, web site: www.20ou.bg

Представеният документ е изготвен за 20. ОУ със следните характеристики:

- ✓ *Основно училище, неспециализирано, общинско; в София-град.*
- ✓ *В годината на разработване на програмата в училището се обучават около 714 ученика от I до VII клас.*
- ✓ *Целодневна организация на учебния ден е създадена за 293 ученици от начален етап (1-3 клас).*
- ✓ *В училището се обучават 14 ученика със специални образователни потребности.*
- ✓ *Учениците с различен етнически произход са 0 % от общия брой на учениците.*
- ✓ *Училищната общност е много добре функционираща – формиран е Обществен съвет, Училищно настоятелство, Ученически съвет, училището осъществява пълноценно сътрудничество с други училища, базово училище на СУ „Св.Кл.Охридски“.*
- ✓ *Квалификацията на учителите е изведена като водещ училищен приоритет; прилагат се форми на наставничество на млади и новоназначени учители, както и на такива, които за известен период са били извън системата на училищното образование.*
- ✓ *Училището развива активна дейност по европейски и международни проекти.*

Настоящата програма конкретизира заложените политики, мерки и дейности в Стратегията за ограничаване на отпадането от училище и намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система в област София-град съобразно спецификата и конкретните условия в 20. ОУ „Тодор Минков“, гр. София.

Програмата за превенция на ранното напускане на училище е част от училищната политика във връзка с прилагане на Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане и включване в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст, приет с ПМС № 100/08.06.2018 г., както и в други национални, областни, общински и училищни политики с такава насоченост.

I. ИДЕНТИФИКАЦИЯ НА ПРОБЛЕМА

1. Анализ на състоянието

Отпадането от училище и/или преждевременното напускане на образователната система е институционален, социален, а също и педагогически проблем, чието преодоляване е обект на целенасочена училищна политика.

През учебната 2019/2020 година в 20. ОУ „Т.Минков“ в дневна форма са обучавани 725 ученици. В училището няма ученици, които попадат в дефинираните по-долу групи:

- **преждеременно напуснали училище** (съгласно Препоръка на Съвета на Европейския съюз от 28 юни 2011 г.) – лица между 18 и 24 години, които напускат системата на образование и обучение след завършване на основно или по-ниско образование и които не участват в никаква форма на образование или обучение;
- **отпаднали от училище** – ученици до 18-годишна възраст, отписани от училище преди завършване на последния гимназиален клас, ако същите не са записани в друго училище.

За периода на предходната учебна година учениците са допуснали отсъствия, както следва:

Учебна година	Общ брой отсъствия по уважителни причини	Общ брой отсъствия по неуважителни причини
2019/2020	22766	320

При ежеседмичните проверки на документите за извиняване на отсъствията, както и в резултат на разговори с ученици с отсъствия училищният екип констатира, че:

1. Извинените отсъствия са направени по следните причини:

- здравословни, за които са представени съответните медицински документи;
- семейни, удостоверени със заявление от родител/настойник;
- за участие в извънкласни и извънучилищни дейности съгласно годишния план на училището и получени покани за включване в такива мероприятия.

20. ОУ "Тодор Минков" с ранно чуждоезиково обучение по френски и немски език

София 1463, ул. „Княз Борис I“ 27, тел.: 02 9521304, 0879121492, e-mail: info@20ou.bg, web site: www.20ou.bg

2. Най-много отсъствия имат ученици основно от прогимназиален етап.
3. Сред основните причини за натрупване на неизвинени отсъствия се открояват, както следва:
 - ✓ *Нежелание на ученика да учи*
По-голямата част от отсъстващите ученици нямат трудности в усвояването на учебния материал, а по-скоро са с ниска мотивация и са под влияние на външни фактори.
 - ✓ *Липса на ефективни санкции за родители, чиито деца не посещават редовно училище*
Училището не разполага с обратна информация колко реално са родителите със спрени помощи за деца, въпреки ежемесечно подаваните справки.
 - ✓ *Неефективни санкции на ученици*
Наложените санкции „Забележка“ не са достатъчно ефективни, при липсата на родителска ангажираност. Поради безпроблемното осигуряване на медицински документи за извиняване на отсъствия и то със съдействието на родители и/или медицински работници, се обезсмисля полаганите от училището усилия за намаляване на отсъствията.

В края на 2019/2020 учебна година се констатира, че в сравнение с предходните учебни години общият брой на извинените и неизвинените отсъствия и средният брой отсъствия на един ученик са значително намалели, което доказва ефикасността на системните и целенасочени действия и предприети мерки от страна на училището при изпълнението на училищната програма за намаляване на отсъствията от училище:

Учебна година	Общ брой отсъствия по уважителни причини	Среден брой отсъствия по уважителни причини на 1 ученик	Общ брой отсъствия по неуважителни причини	Среден брой отсъствия по неуважителни причини на един ученик
2017/2018	41556 1/2	50,43	593 1/2	0,72
2018/2019	42116	53,77	595	0,76
2019/2020	22766	31,4	320	0,44

2. *Предприети мерки от училището по превенция и ограничаване на отпадането:*

20. ОУ "Тодор Минков" с ранно чуждоезиково обучение по френски и немски език

София 1463, ул. „Княз Борис I“ 27, тел.: 02 9521304, 0879121492, e-mail: info@20ou.bg, web site: www.20ou.bg

В 20. ОУ „Т.Минков“ се изпълнява програмата и се предприемат мерки за задържане в училище на учениците, които поради липса на интерес или ниска мотивация не посещават редовно учебните занятия, имат пропуски в знанията си, допускат неизвинени отсъствия или търсят начини за неправомерно извиняване на отсъствията си. При тези ученици се наблюдават негативни прояви по отношение на дисциплината и междуличностното общуване в училище. С тези ученици и с техните родители се работи в Зоната за сътрудничество.

Училищната програма има за цел да повиши обхвата на учениците, застрашени от отпадане, както и да създаде условия за равен достъп до образование и превенция на отпадането на учениците от училище.

Целта на мерките на ниво училище е да се повиши мотивацията за учене.

Обект на настоящата програма са ученици в риск от отпадане, а именно ученици от:

1. Социално слаби семейства
2. Проблемни семейства
3. Ученици със СОП и с обучителни трудности
4. Ученици със слаб успех
5. Ученици с голям брой извинени и неизвинени отсъствия
6. Ученици, срещу които е упражнено насилие

Обект на специално внимание са и учениците, при които се наблюдава занижен родителски контрол и са немотивирани, които през предходната учебна година са допусkali 5 или повече неизвинени отсъствия (5 ученици). Спрямо учениците бе постигнат успех.

В изпълнение на училищната програма от страна на училището са предприети мерки, както следва:

- ✓ *Административни мерки и работа с институциите за превенция на отпадането:*
 - Отразяване на движението на учениците, проследяване на преместването, писма от/до приемащите училища и общини по местата на преместване на учениците.
 - Наложени санкции от ПС за неизвинени отсъствия на 0 ученици.
 - Подаване на информация за ученици, допуснали повече от 5 отсъствия по неуважителни причини – за 0 ученици.
 - Търсене на съдействие от кметове по места за установяване на контакт с родителите по местоживеење и обсъждане на мерки и действия за коригиране поведението на ученика – при необходимост.

20. ОУ "Тодор Минков" с ранно чуждоезиково обучение по френски и немски език

София 1463, ул. „Княз Борис I“ 27, тел.: 02 9521304, 0879121492, e-mail: info@20ou.bg, web site: www.20ou.bg

- Контрол на редовността на воденето и отчитането на отсъствията на учениците от учители и класни ръководители, коректно отразяване на отсъствията на учениците в училищната документация – ежеседмично.
- ✓ *Възпитателни мерки за превенция на отпадането.*
- ✓ Работа с учениците
- Изготвяне на индивидуална оценка на учениците в риск от отпадане и своевременно вписване в училищния регистър на застрашените от отпадане ученици.
- Предприемане на индивидуални мерки и дейности за превенция на ученици в риск на ниво училище – работа в Зоната за сътрудничество.
- Включване в дейности на училищния ученически съвет и създаване на подкрепяща среда – организиране на ученически пространства, забавни музикални междучасия, гледане и обсъждане на филми с учебно-възпитателна цел, провеждане на занятия по подхода „връстници обучават връстници“ и др.
- Паралелкови дейности и изяви за превенция на отпадане и работа с деца в риск съгласно плановете на класните ръководители.
- Индивидуална и допълнителна работа с учениците с отсъствия – консултации, беседи, възлагане на персонални задачи, стимулиране на положителни постъпки и изяви.
- Включване на учениците в риск от отпадане в извънкласни и извънучилищни дейности – участие в училищни празници, организиране на спортни празници и състезания, екскурзии, предоставяне на възможност на ученика да изяви своите умения и компетентности, ангажиране на децата в дейности в полза на училището.
- Установяване на диалог училище – институции, имащи отношение към проблема и провеждане на съвместни инициативи с МКБППМН, инспектори от ДПС-МВР. Осъществяване на партньорство между 20. ОУ "Тодор Минков", училищното настоятелство, РУО на МОН, общината, НПО и други институции на местно ниво за превенция на отпадането и ограничаване на броя на вече отпадналите от образователната система.
- ✓ Работа с родителите
 - Запознаване на родителите с нормативните актове и училищни документи (ПУДУ, мерки и др.), засягащи техните задължения и отговорности, както и дейности по превенция на ранното напускане на училище.
 - Прилагане на нови подходи в работата с родителите – алтернативни родителски срещи, активно включване в общи дейности, родителите-партньори на училището.
 - Индивидуална работа с родители на застрашени от отпадане деца.
 - Програма за работа с родители.
- ✓ Работа с педагогически специалисти и непедagogически персонал

20. ОУ "Тодор Минков" с ранно чуждоезиково обучение по френски и немски език

София 1463, ул. „Княз Борис I“ 27, тел.: 02 9521304, 0879121492, e-mail: info@20ou.bg, web site: www.20ou.bg

- Изготвени училищни документи, насочени към подобряване на организационно-административната култура на длъжностните лица (*Насоки към учителите за симптоми у учениците, при които е добре да потърсят консултации с психолог и педагогически съветник; Инструкции към учителите за работа с деца със СОП; Цялостна политика на 20.ОУ, подчинена на превенцията на неприемливото поведение и лошите стандарти за работа – Зона за сътрудничество; Механизъм за тормоз; Механизъм за контрол на редовното и точното отразяване на отсъствията на учениците в училищната документация и др.*).

В резултат на изпълнението на програмата през учебната 2019/2020 година може да се направят следните изводи:

- ✓ Прилаганите мерки са оказали очакваното възпитателно въздействие и броят на допуснатите отсъствия, както и учениците, носители на отсъствия, е значително по-малък в сравнение с предходните години (1,7 пъти).
- ✓ Повишила се е организационно-административната култура на учителите и класните ръководители по отношение на регистрирането и отчитането на отсъствията на учениците.

II. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

1. Ограничаване отпадането от училище и намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система чрез провеждане на целенасочена и ефективна училищна политика и координирани действия и мерки.
2. Осигуряване на институционална подкрепяща среда спрямо ученици в риск от отпадане чрез създаване на положителни нагласи към образователния процес, изграждане на мотивация за посещение на училище и участие в живота на училищната общност.

III. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

1. Недопускане на ученици, отпаднали от училище или преждевременно напуснали образователната система.
2. Създадени условия и повишена мотивация за посещение на училище.
3. Подобряване на учебните резултати и осигуряване на своевременна и адекватна образователна подкрепа за развитието на учениците, включително на ученици от уязвими групи.

IV. ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

1. Намаляване на отсъствията по уважителни и неуважителни причини с 10 % в сравнение с предходната учебна година:
 - брой отсъствия в края на срока/учебната година;
 - брой санкционирани ученици за отсъствия;

20. ОУ "Тодор Минков" с ранно чуждоезиково обучение по френски и немски език

София 1463, ул. „Княз Борис I“ 27, тел.: 02 9521304, 0879121492, e-mail: info@20ou.bg, web site: www.20ou.bg

- брой ученици с 5 и повече отсъствия по неуважителни причини;
 - брой ученици, положили изпити за определяне на срочна и/или годишна оценка по учебни предмети поради допуснати отсъствия
2. Подобряване на учебните постижения на застрашените ученици.
 3. Брой ученици в риск от отпадане, включени в училищни дейности.
 4. Брой родители, на които е оказана институционална подкрепа.

V. ФИНАНСИРАНЕ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА

1. От бюджета на училището.
2. Целеви средства за осигуряване на:
 - учебници на учениците от I – VII клас;
3. От НП на МОН.
4. Проекти.

VI. МЕРКИ И ПОЛИТИКИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ И ПОДКРЕПА НА УЧЕНИЦИТЕ. ОСИГУРЯВАНЕ НА ПОЗИТИВНА ОБРАЗОВАТЕЛНА СРЕДА

Дейности за реализиране на мерките и политиките	Изпълнител/и	Срок
1. ПРЕВЕНЦИЯ И ПОДКРЕПА НА УЧЕНИЦИТЕ. ОСИГУРЯВАНЕ НА ПОЗИТИВНА ОБРАЗОВАТЕЛНА СРЕДА		
1.1. Изготвяне на анализ и оценка на досегашната училищна програма за превенция на отпадането и намаляване на отсъствията от училище.	Директор	м.септември
1.2. Приемане на политики и мерки за превенция на отпадането от училище в съответствие с Областната стратегия за ограничаване на отпадането от училище и намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система в област София-град	Директор	м.септември
1.3. Идентифициране на застрашените ученици – в начален и прогимназиален курс	Класни ръководители, психолог, пед.съветник	През учебната година

20. ОУ "Тодор Минков" с ранно чуждоезиково обучение по френски и немски език

София 1463, ул. „Княз Борис I“ 27, тел.: 02 9521304, 0879121492, e-mail: info@20ou.bg, web site: www.20ou.bg

1.4. Сформиране на училищни екипи за подкрепа на личностното развитие на ученици в риск съгласно разпоредбите на ЗПУО и Наредбата за приобщаващото образование.	Директор	През учебната година
1.5. Прилагане на нови подходи в работата с родителите: - участие в дейността на обществения съвет; - алтернативни родителски срещи; - съвместни дейности – по паралелки; - индивидуална работа с родители на застрашени от отпадане деца.	Класни ръководители	През учебната година
1.6. Включване в плана на класните ръководители на дейности за превенция на отпадане и работа с ученици в риск и техните родители.	Класни ръководители	м.септември
1.7. Включване на учениците в риск от отпадане в специфични училищни дейности: - да се предостави възможност на ученика да изяви своите умения и компетентности – училищни празници, състезания, конкурси и др.; - инициативи, насочени към гражданско, екологично, патриотично възпитание; - откриване силните страни на детето; - за кариерно ориентиране и консултиране; - ангажиране на децата в дейности в полза на училището; - включване в извънкласни дейности; - за превенция на рисковете и здравословни житейски избори.	Екипи за подкрепа, учители	През учебната година
1.8. Създаване на подкрепяща среда за учениците със специални образователни потребности (СОП) и условия за приобщаващо образование за ученици в риск от отпадане: - изготвяне на индивидуални учебни програми и планове за подкрепа за личностното развитие на учениците в риск и с ниска мотивация; - консултиране и допълнителна работа; - целенасочена подготовка за НВО; - недопускане на прояви на агресия и тормоз.	Екипи за подкрепа, учители и РЦ за подкрепа на процеса на приобщаващото образование	През учебната година
1.9. Дейности на ученическия съвет в подкрепа на ученици в риск от отпадане вкл. и по подхода „Връстници обучават връстници“.	Психолог, Педагогически съветник,	През учебната година

20. ОУ "Тодор Минков" с ранно чуждоезиково обучение по френски и немски език

София 1463, ул. „Княз Борис I“ 27, тел.: 02 9521304, 0879121492, e-mail: info@20ou.bg, web site: www.20ou.bg

	ръководство на ученическия съвет	
2. ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ДЕЙНОСТИ		
2.1. Повишаване на уменията на педагогическите специалисти за: - работа с ученици с различни обучителни затруднения; - успешно взаимодействие между училището и семейството.	Главни учители	Съгласно плана за квалификация
2.2. Консултиране на учениците в риск и родителите им относно възможностите за продължаване на обучението във форми, различни от дневна форма на обучение.	Психолог, Педагогически съветник	През учебната година
2.3. Ежемесечно подаване на информация за отсъствията на учениците чрез информационната система на МОН – модул „Отсъствия“, НЕИСПУО.	Директор	До 5-то число на месеца
2.4. Обхват на учениците, подлежащи на задължително училищно обучение до 16-годишна възраст: - отразяване на движението на учениците; - проследяване на преместването, писма от/до приемащите училища и съответните общини.	ЗДУД	Уч. 2020/2021 г.
2.5. Съвместни дейности с Обществения съвет: - провеждане на родителски срещи за запознаване със законовите разпоредби, права, задължения и отговорности на всяка от страните по изпълнение на държавната политика за ограничаване на отпадането от училище и намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система.	Директор, Обществен съвет	През учебната година
2.6. Контрол по спазване на задълженията на учителите по регистриране на отсъствията на учениците, посещаемостта на учебните часове и извънучебните дейности.	Директор	Ежемесечно
2.7. Контрол по спазване на задълженията на класните ръководители за оформяне и отчитане на отсъствията на учениците.	Директор	Ежемесечно

20. ОУ "Тодор Минков" с ранно чуждоезиково обучение по френски и немски език

София 1463, ул. „Княз Борис I“ 27, тел.: 02 9521304, 0879121492, e-mail: info@20ou.bg, web site: www.20ou.bg

2.8. След всеки 3 допуснати отсъствия на ученика от училище класният ръководител уведомява родителя/представителя на детето/лицето, което полага грижи за детето, и обсъжда с него възможностите за отстраняване на причините за отсъствията.	Класни ръководители,	През учебната година
2.9. Отсъствията на ученика се отбелязват ежедневно в електронния дневник на класа.	Класни ръководители	През учебната година
2.10. Осигуряване на подкрепа на класни ръководители и учители в работата с ученици в риск: - консултации със специалисти и експерти от Д „СП“, МКБППМН, МВР-ДПС и др.	Психолог, Педагогически съветник	През учебната година
2.11. Извършване на своевременна оценка на риска от отпадане и адекватна реакция спрямо ученици, застрашени от отпадане.	Класни ръководители	През учебната година
2.12. Уведомяване на институциите (Община, МКБППМН, Дирекция „Социално подпомагане“) за прилагане на законови лостове по отношение на родителите, които не осигуряват присъствието на децата си в училище.	Класни ръководители	При необходимост
2.13. Работа с родителите, които не осигуряват присъствието на децата си в училище: - информирание и консултиране на родителите по изпълнение на задълженията за осигуряване присъствието на децата им в училище, отговорности и превенция; - сключване на споразумение между училището и родителите, в което се фиксират ангажиментите на страните по превенция на отпадането.	Класни ръководители	При необходимост
2.14. Партньорство с родителите: - осъществяване на ефективен диалог между училището и семействата на застрашените от отпадане и вече отпадналите деца.	Директор, екипи за подкрепа	През учебната година